

An Taibhdhearc Fós Dúnta

Ceist 1

Beidh tú ag féachaint ar thuairisc ar ball faoin todhchaí atá ag Taibhdhearc na Gaillimhe a bheith fós dúnta. Bí ag obair leis an duine in aice leat agus pléigh na ceisteanna seo a leanas:

An bhfuil aon eolas agat faoin Taibhdhearc?
An bhfuil suim agat sa drámaíocht?
An bhfuil a fhios agat cén fáth go bhfuil sé dúnta?

Ceist 2

Déan iarracht na téarmaí Gaeilge a mheaitseáil leis na focail Bhéarla.

1. Ganntanas	a. Theatre
2. Lonnaigh	b. Venue/Centre
3. Amharclann	c. Promised
4. Lárionad	d. Stage
5. Aisteoirí	e. Scarcity
6. Damáiste	f. Actors
7. Geallta	g. Settle
8. Stáitse	h. Damage

1	2	3	4	5	6	7	8

Ceist 3

Féach ar an mhír nuachta agus déan iarracht na ceisteanna seo a leanas a fhreagairt:

1. Cé mhéad airgid atá geallta ag an Roinn Gnóthaí Pobail Tuaithe agus Gaeltachta don Taibhdhearc?
2. Cá bhfuil na haisteoirí ag cleachtadh don léiriúchán “Seoda na Nollag”?
3. Cén fáth ar dúnadh an Taibhdhearc?
4. Cén fáth nach bhfuil obair tosaithe fós?
5. An mbeidh tuilleadh airgid ag teacht ón Roinn don Taibhdhearc?
6. An bhfuil Comhairle Cathrach na Gaillimhe chun cabhrú leis an amharclann?

Ceist 4

Úsáidtear an briathar saor sa mhír ‘dúnadh’. Athscríobh na habairtí thíos agus cuir leagan den bhriathar saor isteach.

1. (Ceannaigh) an páipéar deireanach deich nóiméad ó shin.
2. (Bris) isteach sa bhanc aréir ach níor (goid) aon airgead.
3. “Níor (Tóg) duine ar bith fós” a deir ceannaire na nGardaí.
4. (Gortaigh) beirt i dtimpiste bóthair aréir ach níor (marbh) duine ar bith.
5. (Bain) geit asam nuair a chuala mé an torann aisteach ón scioból.
6. Níor (leag) bríce ar bith inniu mar gheall ar an mbáisteach.
7. Ba cheart go (scaoil) saor iad an tseachtain seo chugainn.
8. (Oscail) an doras ach níor (dún) é.

Ceist 5 Abair an bhfuil na habairtí thíos fíor nó bréagach.

1. Tá ganntanas sé mhíle euro ar an Taibhdhearc.

Fíor/Bréagach

2. Is féidir leis na haisteoirí cleachtadh sa Taibhdhearc.

Fíor/Bréagach

3. Beidh “Seoda na Nollag” á léiriú in amharclann an Druid i gCathair na Gaillimhe.

Fíor/Bréagach

4. Tá sé sásúil go bhfuil an Taibhdhearc dúnta le dhá bhliain anuas, dar le Séamus Ó hAodha.

Fíor/Bréagach

5. Dúirt Comhairle Cathrach na Gaillimhe nach bhfuil aon airgead acu féin le cuidiú le cás na Taibhdheirce.

Fíor/Bréagach

6. Níl Comhairle Cathrach na Gaillimhe i bhfabhar na moltaí atá ag an Aire Ó Cuív.

Fíor/Bréagach

Ceist 6 Pléigh na ceistanna seo leis an duine in aice leat nó mar ghrúpa.

An raibh tú páirteach i ndrrama riamh?

An bhfaca tú dráma ar stáitse riamh?

Cad é an dráma is fearr leat?

Treoracha agus Freagraí

Ceist 1 Iarr ar na foghlaimoirí plé a dhéanamh ar aon eolas atá acu faoin scéal seo ar dtús.

Ceist 2

1	2	3	4	5	6	7	8
e	g	a	b	f	h	c	d

Ceist 3

1. Tá trí chéad míle euro geallta ón Roinn.
2. Tá na haisteoirí ag cleachtadh don léiriúchán “Seoda na Nollag” in Amharclann an Druid.
3. Dúnadh an Taibhdhearc mar gheall ar an damáiste a rinne tine don áit dhá bhliain ó shin.
4. Níl an obair tosaithe fós mar gheall nach bhfuil an t-airgead in áit.
5. Ní bheidh tuilleadh airgid ag teacht ón Roinn.
6. Níl Comhairle Cathrach na Gaillimhe chun cabhrú leis an amharclann.

Ceist 4

1. **Ceannaíodh** an páipéar deireanach deich nóiméad ó shin.
2. **Briseadh** isteach sa bhanc aréir ach níor **goideadh** aon airgead.
3. “Níor **tógadh** duine ar bith fós” a deir ceannaire na nGardaí.
4. **Gortaíodh** beirt i dtimpiste bóthair aréir ach níor **maraíodh** duine ar bith.
5. **Baineadh** geit asam nuair a chuala mé an torann aisteach ón scioból.
6. Níor **leagadh** bríce ar bith inniu mar gheall ar an mbáisteach.
7. Ba cheart go **scaoilfí** saor iad an tseachtain seo chugainn.
8. **Osclaíodh** an doras ach níor **dúnadh** é.

Ceist 5

1. Tá ganntanas sé chéad míle Euro ar an Taibhdhearc.

Fíor/Bréagach

2. Is féidir leis na haisteoirí cleachtadh sa Taibhdhearc.

Fíor/Bréagach

3. Beidh “Seoda na Nollag” á léiriú in amharclann an Druid i gCathair na Gaillimhe.

Fíor/Bréagach

4. Tá sé sásúil go bhfuil an Taibhdhearc dúnta le dhá bhliain anuas dar le Séamus Ó hAodha.

Fíor/Bréagach

5. Dúirt Comhairle Cathrach na Gaillimhe nach bhfuil aon airgead acu féin le cuidiú le cás na Taibhdheirce.

Fíor/Bréagach

6. Níl Comhairle Cathrach na Gaillimhe i bhfabhar na moltaí atá ag an Aire Ó Cuív.

Fíor/Bréagach

Ceist 6

Is féidir an plé seo a dhéanamh i mbeirteanna nó i ngrúpaí má tá am ann.

Eimear Ní Chonaola

Bail ó Dhia oraibh.

Tá ganntanas sé chéad míle euro ar an Taibhdhearc sular féidir leo doirse na hamharclainne a ath-oscailt ar an tSráid Chlár i gCathair na Gaillimhe. Dúirt an tAire Gnóthaí Pobail Tuaithe agus Gaeltachta, Éamonn Ó Cuív le Nuacht TG4 tráthnóna go bhfuil trí chéad míle ar fáil óna Roinn féin ach dúirt sé nach bhfuil níos mó airgid ar fáil don suíomh sin agus gur fearr dar leis, Amharclann Náisiúnta na Gaeilge a lonnú i lárionad Gaeilge na Gaillimhe, ionad atá molta i bplean straitéis an Rialtais don Ghaeilge. Tá an mórscéal ag Catherine Ní Ghuairim.

Catherine Ní Ghuairim

Aisteoirí na Taibhdheirce ag cleachtadh a gcuid páirteanna sa léiriúchán “Seoda na Nollag” atá idir lámha ag Taibhdhearc na Gaillimhe faoi láthair.

Is istigh anseo in Amharclann an Druid i nGaillimh atá an léiriúchán is déanaí seo de chuid na Taibhdheirce á¹ chleachtadh. Agus is anseo i Séipéal San Nioclás i nGaillimh a bheidh² an seó le feiceáil Oíche Dé hAoine agus Oíche Dé Sathairn seo chugainn.

Dhá bhliain ó shin rinne tine sa Taibhdhearc an oiread damáiste gur dúnadh síos an áit. Ó shin, tá lucht na Taibhdheirce ag cur léiriúchán ar siúl in ionaid éagsúla eile ach bhí síúil i gcónaí acu go mbeadh tús le hathchóiriú³ ar an ionad sin acu féin faoin am seo.

Séamus Ó hAodha-An Taibhdhearc

Bhuel, níl sé tosaithe mar gheall nach bhfuil an chuid⁴ is mó den airgead againn. Anois táimid buíoch don Aire Éamon Ó Cuív agus don Roinn as ucht aon trian a thabhairt dúinn, sin trí chéad míle atá geallta dúinn⁵ ach tá sé chéad míle eile de dhíth⁶ orainn. Anois táimid ag cur tús leis an bhfeachtas maoiniúchán muid féin. Táimid ag dul amach ansin agus ag déanamh ár seacht ndícheall an t-airgead sin a fháil ach is é an fáth nach bhfuil an obair tosaithe ná nach bhfuil an t-airgead⁷ in áit.

Catherine Ní Ghuairim

Cé go bhfuil an tríú cuid den chostas ar fáil don Taibhdhearc ón Roinn Gnóthaí Pobail Tuaithe agus Gaeltachta, is go drogallach atá an t-airgead geallta.

¹ Dhá a deirtear

² A Bheas a deirtear

³ Fághtar an “h” ar lár.

⁴ An cuid a deirtear

⁵ Dhúinn a deirtear

⁶ De gheall in ionad de dhíth

⁷ Airgead a deirtear

Éamon Ó Cuív, Aire na Gaeltachta

An cheist a chaithfear a chur orainn féin ná an fiú os cionn milliún euro a chaitheamh ar an Taibhdhearc le hathchóiriú⁸ sealadach a dhéanamh air? Creidim féin go fadtéarmach, má bhreathnaímid ar an straitéis fiche bliain don Ghaeilge, má bhreathnaímid ar riachtanais na Cathrach i nGaillimh, má bhreathnaímid ar an bhfís atá ag, mar shampla, an Chomhairle Cathrach féin agus ag Gaillimh le Gaeilge do Chathair dhátheangach a dhéanamh do Ghaillimh go bhfuil lárionad mór breá nua ag teastáil.

Séamus Ó hAodha-An Taibhdhearc

Ach níl sé sách maith i ndáiríre go bhfuil Amharclann Náisiúnta na Gaeilge dúnta ar feadh dhá bhliain agus níl mé ag iarraidh go n-imeoidh bliain amháin eile tharainn⁹ agus na doirse dúnta.

Catherine Ní Ghuairim

Dúirt Comhairle Cathrach na Gaillimhe le Nuacht inniu nach bhfuil aon airgead acu féin le cuidiú le cás na Taibhdheirce agus go bhfuil siad go mór i bhfabhar lárionad mar atá luaite ag an Aire Éamon Ó Cuív. Is fada mar sin más go deo sula mbeidh an stáitse seo le soilsiú arís.

Catherine Ní Ghuairim, Nuacht TG4, i gCathair na Gaillimhe.

⁸ Fághtar an “h” ar lár

⁹ Thairis a deirtear